

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Δραγατσανίου 8
Ταχ. Κώδικας: 10559 – Αθήνα
Πληροφορίες: Σταυρούλα Σπυροπούλου
Τηλέφωνο : 2144055242
e-mail: tmima.nomothetikou@minscfa.gov.gr
s.spyropoulou@minscfa.gov.gr

ΠΡΟΣ

Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου-Τμήμα Ερωτήσεων και
Αιτήσεων Καταθέσεως Εγγράφων

Κοιν.:

Πολιτική Γραμματεία
Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και
Οικογένειας

ΘΕΜΑ: Ανάγκη για άμεση στήριξη των οικογενειών εξαιτίας του μαζικού αποκλεισμού οικογενειών από το επίδομα παιδιού (Α21) και τις παιδικές κατασκηνώσεις.

ΣΧΕΤ: Η υπ' αριθμ. 8239/27-08-2025 Ερώτηση

Σε απάντηση της εν θέματι Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, σας ενημερώνουμε ως εξής:

Η διαχείριση των δημογραφικών προκλήσεων επιβάλλει, μεταξύ άλλων, την υιοθέτηση μιας ολοκληρωμένης δημογραφικής πολιτικής, με σαφείς στόχους, συγκεκριμένα μέτρα και επαρκείς πόρους. Το πεδίο της εν λόγω πολιτικής δεν περιορίζεται αποκλειστικά σε ενέργειες που στοχεύουν στην τροποποίηση των δημογραφικών τάσεων, αλλά περιλαμβάνει και πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεών τους. Εξάλλου, η δημογραφική πολιτική δεν αποτελεί μια συλλογή διάσπαρτων μέτρων, αλλά ένα συνεκτικό σύνολο δράσεων που στοχεύουν στη διευκόλυνση της κοινωνικής προσαρμογής στις εξελισσόμενες δημογραφικές συνθήκες.

Λαμβάνοντας υπόψη τις δημογραφικές προκλήσεις, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας έχει εκπονήσει το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την αντιμετώπιση του δημογραφικού ζητήματος, το οποίο παρουσιάστηκε στις αρχές Οκτωβρίου του 2024 στο Υπουργικό Συμβούλιο και τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Δημογραφικό, με ορίζοντα δεκαετίας (έως το 2035), δεν περιορίζεται στην προσπάθεια ανάκαμψης των γεννήσεων, αλλά προσβλέπει στη συνολική διαχείριση των επιπτώσεων της αλλαγής που έχει επέλθει στην ηλικιακή δομή του πληθυσμού. Το ΕΣΔ εδράζεται σε 5 βασικούς άξονες:

1. Στην ενίσχυση των γεννήσεων και την ταυτόχρονη στήριξη της οικογένειας
2. Στην ενίσχυση της απασχόλησης

3. Στη διαχείριση της μακροζωίας - γήρανσης
4. Στην τοπική ανάπτυξη και την προώθηση της καινοτομίας
5. Στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των πολιτών.

Οι ως άνω αναφερόμενοι άξονες είναι εναρμονισμένοι με τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις προτεραιότητες και τις καλές πρακτικές που προτείνονται από διεθνείς οργανισμούς. Οι άξονες καταλήγουν σε περισσότερες από 100 δράσεις συνολικής δαπάνης 20 δισ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που έχουν ληφθεί ήδη από το 2019, οι οποίες αφορούν σε όλες τις ηλικιακές ομάδες του πληθυσμού.

Η υλοποίηση των δράσεων του ΕΣΔ για το Δημογραφικό καθιστά αναγκαία τη συνεργασία όλων των συναρμόδιων Υπουργείων. Μέσω αυτού, επιδιώκεται η διαμόρφωση ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την οικογένεια και το παιδί, το οποίο θα σέβεται τις επιθυμίες, θα παρέχει επιλογές, θα προσφέρει εναλλακτικές λύσεις και θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες των πολιτών. Απώτερος στόχος αποτελεί η αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου, μέσω του συστηματικού σχεδιασμού, του αποτελεσματικού συντονισμού και της διαρκούς αξιολόγησης δράσεων που αφορούν το σύνολο των πολιτών σε όλο το κύκλο της ζωής τους.

Πέραν των ανωτέρω, εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό άξονα της κοινωνικής πολιτικής η στήριξη των οικογενειών μέσω είτε της οικονομικής ενίσχυσης της είτε της παροχής υπηρεσιών και διευκόλυνσης της πρόσβασης σε αυτές. Ειδικότερα:

α) Επίδομα παιδιού.

Με το άρθρο 214 του ν.4512/2018 (Α' 5), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν.4659/2020 (Α'21), αναμορφώθηκε το καθεστώς για τα οικογενειακά επιδόματα με την αντικατάστασή τους από ένα ενιαίο επίδομα παιδιού, το οποίο χορηγείται λαμβάνοντας υπόψη:

- τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων
- το ισοδύναμο οικογενειακό εισόδημα
- την εισοδηματική κατηγορία κάθε οικογένειας.

Το ποσό του επιδόματος υπολογίζεται βάσει κλιμακούμενου εισοδηματικού κριτηρίου, ώστε να καταβάλλεται στοχευμένα στις οικογένειες με παιδιά, που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερη ανάγκη. Η διαδικασία της χορήγησης του επιδόματος παιδιού, καθορίστηκε με την αρ.Γ.Π.οικ.Δ22/11/2705/58/2018 (57/Β') απόφαση, όπως ισχύει.

β) Επίδομα γέννησης.

Με το Ν.4659/2020 (Α' 21), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 10 του Ν. 4756/2020 (Α' 235), και τις διατάξεις των άρθρων 29-32 του Ν. 5092/2024 (Α'33), θεσπίστηκε επίδομα γέννησης,

για κάθε παιδί που γεννιέται στην Ελλάδα. Η διαδικασία για την χορήγηση του επιδόματος καθορίστηκε με την αρ.Δ11/οικ.8523/236/20(490/Β') Κ.Υ.Α., όπως ισχύει.

Για τον καθορισμό του ύψους του επιδόματος λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των εξαρτώμενων τέκνων όπως αυτός διαμορφώνεται μετά την γέννηση του τέκνου και το ποσό καταβάλλεται ως εξής:

- α) 2.400,00 € για το πρώτο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο
- β) 2.700,00 € για το δεύτερο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο
- γ) 3.000,00 € για το τρίτο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο και
- δ) 3.500,00 € για το τέταρτο και κάθε επόμενο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο.

Το επίδομα γέννησης του άρθρου 1 του Ν. 4659 / 2020 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 29 του Ν. 5092/ 2024 καταβάλλεται αναδρομικά από την 1^η Ιανουαρίου 2023 στα πρόσωπα που κατέστησαν δικαιούχοι. Η αύξηση ισχύει αναδρομικά για τα παιδιά που γεννήθηκαν από 1-1-2023.

γ) Οικονομική ενίσχυση οικογενειών Ορεινών και Μειονεκτικών Περιοχών.

Η χορήγηση της οικονομικής ενίσχυσης των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών θεσπίστηκε με το νόμο 3016/2002 (Α' 110), με σκοπό την οικονομική ενίσχυση των νοικοκυριών που διαβιούν στις περιοχές αυτές και έχουν ιδιαίτερα χαμηλό εισόδημα, το οποίο δεν ξεπερνά το ποσό των 4.700 ευρώ ετησίως. Το ύψος του επιδόματος ανέρχεται σε:

- εξακόσια (600,00) ευρώ, για ετήσιο οικογενειακό εισόδημα έως 3.000 ευρώ
- τριακόσια (300,00) ευρώ, για ετήσιο οικογενειακό εισόδημα από 3.000 έως 4700 ευρώ.

Το επίδομα καταβάλλεται εφάπαξ κατ' έτος στους δικαιούχους από τον ΟΠΕΚΑ και η χρηματοδότηση βαραίνει τον κρατικό προϋπολογισμό. Απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, ενώ δεν προσμετράται στο συνολικό, πραγματικό ή τεκμαρτό, οικογενειακό εισόδημα.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 της αριθ. Δ11/οικ. 28711/1021/2020 ΚΥΑ (Β' 2882) «...Ως μειονεκτικές περιοχές για τη χορήγηση της εισοδηματικής ενίσχυσης από το έτος 2020 και εντεύθεν νοούνται οι περιοχές με σημαντικά φυσικά μειονεκτήματα και οι περιοχές με ειδικά μειονεκτήματα κατά την έννοια των παρ. 3 και 4 , αντίστοιχα, του άρθρου 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, όπως αυτές καθορίστηκαν στα σχετικά Παραρτήματα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας...».

δ) Πρόγραμμα χρηματοδότησης για τη δημιουργία νέων τμημάτων βρεφικής φροντίδας.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα θεσπίστηκε με το άρθρο.58 του Ν. 4837/2021 (178 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του Ν.5107/2024 (Α'64) και διευρύνθηκε ως προς τους δικαιούχους φορείς, δηλαδή τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού και τα Νομικά Πρόσωπα αυτών.

Το πρόγραμμα εντάσσεται στη δράση «Ενίσχυση παιδικής προστασίας» (κωδ.16919), που χρηματοδοτείται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και Εθνικούς πόρους. (Απόφαση ένταξης, ΑΔΑ: ΡΞ07Η-0ΞΤ/27.11.2023).

Αποσκοπεί στη δημιουργία 20.000 νέων θέσεων σε βρεφικούς σταθμούς, για βρέφη από 2 μηνών έως 2,5 ετών, σε υπάρχουσες ή νέες δομές. Ο προϋπολογισμός του προγράμματος ανέρχεται σε 70.097.200,00 ευρώ εκ των οποίων τα 56.530.000,00€ αποτελούν συνεισφορά του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και το ποσό των 13.567.200,00€ αποτελούν συνεισφορά Εθνικού ΠΔΕ – ΦΠΑ.

ε) Πρόσβαση παιδιών προσχολικής ηλικίας, βρεφών και νηπίων, σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής και φροντίδας, πρόσβαση παιδιών, εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης.

Με το Ν.4941/2022 (Α' 113), θεσπίστηκε πρόγραμμα οικονομικής στήριξης οικογενειών, για την πρόσβαση βρεφών και νηπίων σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής και φροντίδας, καθώς και πρόγραμμα οικονομικής στήριξης οικογενειών για την πρόσβαση παιδιών, εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης, με την εφαρμογή σύγχρονων παιδαγωγικών πρακτικών και δραστηριοτήτων, εκτός σχολικού ωραρίου. Δικαιούχος υλοποίησης του προγράμματος, ορίζεται η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.).

Η δαπάνη χρηματοδότησης καλύπτεται από ενωσιακούς πόρους των συγχρηματοδοτούμενων Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027, και από Εθνικούς Πόρους.

Για τη χρονική περίοδο 2025-2026 (α' κύκλο του Προγράμματος) από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας για την υλοποίηση του προγράμματος διατέθηκε ποσό ύψους 153.872.479€. Αντιστοίχως, για την χρονική περίοδο 2026-2027 (β' κύκλο του Προγράμματος), θα διατεθεί ποσό ύψους 158.872.479€.

Για την ίδια περίοδο (2025 - 2027), με την αριθ. 134947/2025 (Β'4127) ΚΥΑ, καθορίζονται οι κατηγορίες των ωφελουμένων, τα κριτήρια επιλογής, η διαδικασία υλοποίησης, η δυνατότητα επέκτασής τους, καθώς και κάθε λεπτομέρεια.

Επιπροσθέτως, δυνάμει της υπ' αριθμ. 15670/22-10-2025 (ΦΕΚ Β'5646) τροποποιητικής απόφασης της υπό στοιχεία 134947/2025 Κοινής Υπουργικής Απόφασης, προβλέπονται (στο άρθρ. 1) τα ακόλουθα: το σημείο β) της υποπαραγράφου 1 της παραγράφου Α του άρθρου 8 αναδιαμορφώνεται, και ειδικότερα τα εισοδηματικά κριτήρια επιλεξιμότητας για τη λήψη μειωμένης αξίας τοποθέτησης για τις δομές Α1, Α2, Β1, και Β2 αυξάνονται ανά κατηγορία κατά ποσό 2.000 ευρώ για οικογένειες έως πέντε (5) παιδιά και για οικογένειες από (6) παιδιά και άνω αυξάνονται κατά ποσό 3.000 ευρώ ανά παιδί.

Επιπλέον, η παράγραφος Β του ιδίου άρθρου προβλέπει ότι οι αξίες τοποθέτησης για τις κατηγορίες Γ και Δ, που χορηγήθηκαν κατά τον πρώτο κύκλο και την αρχική πρόσκληση του προγράμματος για την

περίοδο 2025-2026, πέραν των ορίων του προϋπολογισμού του άρθρου 13 και των προβλεπόμενων όρων του παρόντος, καλύπτονται από πόρους του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

Σε ό,τι αφορά παιδιά που διαβιούν σε Μονογονεϊκές Οικογένειες, τους πολύτεκνους και τριτέκνους δυνητικά ωφελούμενους, προβλέπεται αυξημένη επιπλέον μοριοδότηση για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα (άρθρο 8 της προαναφερόμενης ΚΥΑ).

στ) Κατασκηνώσεις.

Στο πλαίσιο του Κρατικού Κατασκηνωτικού προγράμματος για τη φιλοξενία παιδιών, οικογενειών, ηλικιωμένων και Ατόμων με Αναπηρίες, με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα, λειτουργούν Παιδικές Εξοχές του Κρατικού Προγράμματος, βάσει των διατάξεων του ν.749/1948 (200/Α'), όπως ισχύει.

Η συμμετοχή των παιδιών των πολύτεκνων και τριτέκνων οικογενειών στις Παιδικές Εξοχές του Κρατικού Προγράμματος γίνεται δωρεάν, χωρίς την καταβολή ποσού συμμετοχής.

Το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας στοχεύει στη διαμόρφωση πολιτικών, και στην εφαρμογή κατάλληλων μέτρων για την ευημερία και την κοινωνική συνοχή.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ